Ankenævnet for Forsikring

909/13-5

Den 18. februar 2013 blev i sag nr. 83.443:

xxxxxxx xxxxxxx xxxxxxxx
xxxxxxx xxx xxxxxxx
xxxx xxxx

mod

If Skadeforsikring
Stamholmen 159
2650 Hvidovre

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har ulykkesforsikring i If Skadeforsikring. Han klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning for et anmeldt ulykkestilfælde.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at klageren har fremkaldt ulykkestilfældet ved grov uagtsomhed.

Det fremgår sagen, at klageren den 4/10 2011 ca. kl. 20 beskadigede sin højre fod i forbindelse med, at han arbejdede med en ballepresser. Det fremgår af hans skadeanmeldelse, at han "røg ind i ballepresseren og blev slynget rundt nogle gange."

Af politiets anmeldelsesrapport af 4/10 2011 fremgår bl.a.:

> "En besigtigelse viste at det var en ballepresser til Rundballer. Den var af mærket Combi Jack, Crone. Den var efterspændt en traktor af mrk. John Deer. Selve ballepresseren består af et indtag til hø, der via transportbånd kører ind i pressekammer, hvor det bliver presset til rundballer og omviklet med plastic. Der blev ikke fundet nogle fejl på ballepresseren."

Af politiets afhøringsrapport af klageren af 4/10 2011 fremgår bl.a.:

> "Han var ved at presse bigballer.
>
> På et tidspunkt satte en balle sig fast i maskinen. Afhørte åbnede derfor lågen til maskinen. Afhørte begyndte at skubbe til ballen. Maskinen kørte stadig. Afhørte havde ikke tænkt på at slukke maskinen.

Afhørte skubbede til ballen, der havde sat sig fast. Pludselig gik den fri. Den ramte føleren, der fortalte maskinen, at nu kørte ballen, hvorfor lågen smækkede ned. Afhørte var klar over dette, og valgte derfor at springe ind i maskinen i stedet for at hoppe væk. Afhørte var godt klar over, at lågen smækkede hårdt i, og den vejede godt til, hvorfor han ikke turde, at springe væk. Da føleren blev aktiveret stod afhørte halvt inde i maskinen, hvorfor han ikke kunne nå at springe væk.

Da afhørte hoppede ind, nåede det meste at kroppen med ind i maskinen. Han landede på transportbåndet. Desværre nåede højre fod ikke helt med ind, hvorfor den kom til skade.

Nu lå afhørte på transportbåndet. Afhørtes højre fod sad i klemme i lågen. Afhørte kunne ikke selv komme ud. Afhørte ringede derfor til anm. ... Han kunne dog ikke høre, hvad afhørte sagde til ham, da det larmede meget inde i maskinen. Afhørte sendte derfor en sms til anm., hvoraf det fremgik at afhørte sad i klemme.

Senere ankom anm. til stedet. [Anmelders] fader var også med. De fik efterfølgende afhørte ud af maskinen."

Af politiets afhøringsrapport af anmelder af 4/10 2011 fremgår bl.a.:

"Afhørte forklarede at han var arbejdsgiver for sagens person [klager]. [Klager] var ved at presse hø på en mark ved ... Afhørte blev ringet op af [klager], der råbte hjælp eller noget lignende. Afhørte kunne dog ikke grundet larmen fra maskinen høre helt præcis hvad [klager] sagde. Efter kort tid fik afhørte en SMS fra [klager], hvoraf det fremgik at [klager] sad fast i halmpresseren. Afhørte kørte derfor straks tilbage til stedet. Han havde under turen ringet til sin far der ligeledes ville køre til stedet.
Da de ankom til stedet så de at ballepresseren og traktoren stod og kørte. De kunne umiddelbart ikke finde [klager]. Afhørte ringede igen til [klager], der oplyste at han sad fast inde i maskinen."

Ved brev af 12/10 2011 meddelte politiet klageren, at der ikke var grundlag for at indlede en efterforskning i forbindelse med hændelsen den 4/10 2012.

I brev af 18/10 2012 til nævnet fra klagerens advokat hedder det bl.a.:

"På vegne af klager gøres det gældende, at der er krav på erstatningsudbetaling fra ulykkesforsikring IF Skadeforsikring.

Til støtte herfor gøres det gældende;

Der skal ses på, om der er omstændigheder ved hændelsesforløbet, der berettiger If Skadeforsikring til at afvise forsikringsdækning for den konkrete ulykke.

Der kan ske bortfald af forsikringsdækningen efter en nærmere bedømmelse efter forsikringsaftalelovens § 18, stk. 1. og stk. 2.

Der er ikke i nærværende situation tale om forsæt, jfr. stk. 1.

Spørgsmålet er herefter, om der er tale om grov uagtsomhed fra klagers side, hvilket gøres gældende af IF Skadeforsikring, jfr. stk. 2.

Der skal ved bedømmelsen af, hvorvidt klager har fremkaldt forsikringsbegivenheden ved grov uagtsomhed ses på, om klagers adfærd har indebåret en så indlysende fare for at komme til skade, at det må anses for groft uagtsomt.

For at være indlysende, skal klager have været bevidst om faren/risikoen eller han burde være bevidst om dette. Altså skal klager have kunnet nå at vurdere og overskue handlingen.

I den forbindelse skal man tænke på, at klager arbejder på en maskinstation, hvor man i perioder nærmest arbejder i døgndrift. Den pågældende dag, hvor ulykken indtræder, var sådan en periode. Det var sent, kl. 20.00 om aftenen, i oktober måned. Klager havde været i gang hele dagen og det var det sidste arbejde, der skulle gøres inden klager skulle hjem og holde fyraften.

Der sidder en Wrap-balle i klemme - klager går ind foran ballen og skubber ballen ud. Lågen lukker og presseren begynder at køre igen og klager er lukket inde i presseren i ca. 15 min. og kæmper imod. Klager får højre fod i klemme og denne beskadiges alvorligt.

Da klager gik ind i maskinen var motoren ganske vist tændt, men presseren begyndte først at køre rundt og lågen til maskinen lukkede, efter at klager havde skubbet ballen fri.

Set i bakspejlet var handlingen selvfølgelig dum, men klager var meget træt og tænkte ikke nærmere over sin handling i øjeblikket, hvor det sker. Der har i retspraksis været andre lignende situationer. Jeg kan i den forbindelse henvise til andre situationer, hvor klappen er gået ned for skadelidte, jfr. FED 1994.308 kablet sætter sig fast i motorklipper, hånd beskadiges. Manden tænker ikke nærmere over sin handling, men handler refleksagtigt, AK kendelse, mand falder i søvn med tændt cigaret, UfR 2000.1093 cyklist kører overfor rødt lys og dræbes. Tænkte ikke over handlingen, men var i sine egne tanker. Også i disse situationer har man vurderet, at der ikke var grov uagtsomhed og forsikringsbegivenheden blev dækket.

Situationen for klager var helt tilsvarende. Det var en tanketorsk fra klagers side. Der bør på denne baggrund ske dækning af skaden fra selskabets side."

Dertil har selskabet i brev af 2/11 2012 til nævnet bl.a. bemærket:

"Skaden skete på en mark ved ... Klager var ansat hos … A/S som landmand og fører af landbrugsmaskiner.
…
Sagen er anerkendt som en arbejdsskade jf. Arbejdsskadestyrelsens afgørelse. Den privat tegnede ulykkesforsikring afviser skaden med den begrundelse, at klager har handlet groft uagtsomt.

Ifs opfattelse:
If fastholder afgørelsen om afvisning og henviser til:

For at få sagen yderligere belyst har vi indhentet politirapport. Endvidere har vi modtaget brugermanual til den oplyste maskine.

Vi har kontaktet et tilfældigt maskinværksted for at få klarhed over hvordan en ballepresse fungerer og hvordan man skal forholde sig. Vi får oplyst, at den nævnte type ballepresse af mærket Krone CombiPack, er en stor landbrugsmaskine. Det er muligt at komme ind i maski-

nen i forbindelse med reparation og rengøring ved at åbne en luge/dør. Dette sker altid når maskinen er afbrudt.

Af brugermanualen fremgår følgende:

⚠

The following general rules apply to all maintenance, repair and adjustment work:
Bring the machine to standstill. Switch off the engine. Remove the ignition key! Secure the tractor and round baler against rolling. Cut supply voltage to comfort controls.

Frit oversat til dansk:

⚠

Følgende generelle regler gælder for alle typer vedligeholdelses-, reparations- og indstillingsarbejder:
Sørg for at maskinen står stille. Sluk for motoren. Fjern tændingsnøglen! Sørg for at sikre traktor og rundballepresser mod at rulle. Afbryd forsyningsspændingen til komfortbetjeningen.

Følgende fremgår af forsikringsbetingelsernes punkt 2.5, punkt K, i dækningsskemaet på side 11:
Forsikringen dækker ikke ulykkestilfælde, som er fremkaldt af den forsikrede eller af en sikret ved:

- forsætlige handlinger
- grov uagtsomhed
- selvforskyldt beruselse
- påvirkning af narkotika eller andre rusmidler
- deltagelse i slagsmål eller ulovligheder

Dette gælder uanset sikredes sindstilstand eller tilregnelighed ved fremkaldelsen af ulykkestilfældet.

Der blev ikke fundet fejl på ballepresseren og klager har meget erfaring i at håndtere en sådan maskine. Klager er således klar over hvilken størrelse maskine han har med at gøre og at denne skal håndteres og anvendelse med stor forsigtighed og respekt.

Klager, der er en rutineret medarbejder gennem mange år, er efter vores opfattelse klar over hvilken farlig situation han udsætter sig selv for. At foretage en sådan bevidst handling kan ikke siges at være en tanketorsk.

Ved at åbne lugen/døren og bevæge sig ind i selve maskinrummet mens maskinen er tændt er det vores opfattelse, at klager har udsat sig selv for en indlysende fare.

Der er tale om grov uagtsomhed, når klager overtræder de almindeligt kendte sikkerhedsforanstaltninger og bevæger sig ind i maskinen mens den der tændt.

Klagers opfattelse:

Klager er ikke enig i at If kan gøre grov uagtsomhed gældende.

Det er klagers opfattelse, at der skal ses på, om klagers adfærd har indebåret en så indlysende fare for at komme til skade, at det må anses for groft uagtsomt.

> For at være indlysende, skal klager have været bevidst om faren/risikoen eller burde være bevidst om dette. Altså at klager skal kunne have nået at vurdere og overskue handlingen.
>
> Klager var meget træt efter en lang arbejdsdag og tænker sig derfor ikke om, og mener at dette er en såkaldt tanketorsk."

Af forsikringsbetingelsernes dækningsskemas kolonne, der er betegnet: "Dækker/omfatter", fremgår bl.a.: "Erstatning ved ulykkestilfælde som fører til varigt mén. … NB! Ved et ulykkestilfælde forstås en pludselig hændelse, der forårsager personskade."

Den efterfølgende kolonne i dækningsskemaet er betegnet: "Dækker/omfatter ikke" og er farvet beige. Under dækningsskemaet er det angivet, at farven beige indikerer: "Dækker ikke". Af kolonnen fremgår bl.a.:

> "K. Ulykkestilfælde, der er fremkaldt af den sikrede ved:
> - Forsætlige handlinger
> - Grov uagtsomhed
> - Selvforskyldt beruselse
> - Påvirkning af narkotika eller andre rusmidler
> - Deltagelse i slagsmål eller ulovligheder.
>
> Dette gælder uanset sikredes sindstilstand eller tilregnelighed ved fremkaldelsen af ulykkestilfældet."

Nævnet udtaler:

Det kan som ubestridt lægges til grund, at den forskriftsmæssigt korrekte fremgangsmåde i tilfælde af, at en balle sidder fast i ballepresseren, er at standse ballepresseren for derefter at frigøre ballen. Nævnet finder endvidere at kunne lægge til grund, at det er relativt nemt at standse maskinen.

Som sagen foreligger oplyst, finder nævnet at måtte lægge til grund, at klageren ikke standsede ballepresseren, inden han åbnede lugen og begyndte at frigøre ballen inde i

ballepresseren. Da han havde frigjort ballen, lukkede lugen, og hans fod kom i klemme i lugeåbningen.

Nævnets flertalt udtaler herefter:
Det er oplyst, at klageren er landmand og fører af landbrugsmaskiner. Henset hertil finder flertallet endvidere at måtte lægge til grund, at klageren har særlige forudsætninger for at arbejde med den pågældende ballepresser.

Nævnets flertal finder på baggrund heraf, at klagerens handling medførte en klar fare for det begivenhedsforløb som indtraf, og for en skade som den, der indtrådte. Klageren har derfor udvist grov uagtsomhed. Da selskabet i forsikringsbetingelserne har forbeholdt sig fuldstændig ansvarsfrihed ved grov uagtsomhed, kan flertallet ikke pålægge selskabet at betale erstatning.

Det af klagerens advokat i øvrigt anførte ikke findes at kunne føre til et andet resultat.

Nævnets mindretal udtaler:
At klageren valgte at hoppe ind i maskinen, da det gik op for ham, hvad der ville ske, når lågen klappede i, var muligvis det rigtige valg i situationen, og mindretallet finder, at i hvert fald når der henses til den korte tid, han havde til at træffe sit valg, kan denne del af hændelsen ikke i sig selv anses for en groft uagtsom handling.

Afgørende er herefter, om klageren alene ved at undlade at stoppe maskinen, inden han skubbede til ballen, der havde sat sig fast, har handlet groft uagtsomt. Mindretallet finder det ved en samlet bedømmelse af den foreliggende situation betænkeligt at fastslå, at dette er tilfældet, og stemmer derfor for at pålægge selskabet erstatningspligt.

7. 83.443

Efter udfaldet af stemmeafgivningen

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Poul Sørensen

Udskriftens rigtighed bekræftes

Henning Jønsson